

P6_TA(2008)0240

O Burundi

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. května 2008 o stoupajícím napětí v Burundi

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Burundi,
 - s ohledem na dohodu o úplném příměří, kterou vláda Burundi a Fronta národního osvobození (FNL) podepsaly v Dar es Salaamu 7. září 2006,
 - s ohledem na akční plán přijatý v Kapském městě dne 22. a 23. února 2008 (dále jen "akční plán"),
 - s ohledem na prohlášení předsednictví jménem Evropské unie týkající se útoků v Bujumbuře ze dne 23. dubna 2008,
 - s ohledem na prohlášení předsedy Rady bezpečnosti OSN ze dne 24. dubna 2008 o situaci v Burundi,
 - s ohledem na zprávy Integrovaného úřadu generálního tajemníka OSN pro Burundi,
 - s ohledem na zprávu organizace Human Rights Watch „Bijí mě každé ráno: policejní násilí v Burundi“ z dubna roku 2008,
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že od 17. dubna 2008 dochází v Burundi opět ke střetům mezi vládními jednotkami a povstaleckou Frontou národního osvobození, kvůli nimž byly tisíce civilistů nuceny opustit své domovy a při nichž bylo zabito 50 povstaleckých bojovníků;
- B. vzhledem k tomu, že ani po 14 letech občanské války se nepodařilo v Burundi stabilizovat mír a že konflikt vyvolal humanitární a sociálně-ekonomickou krizi, která ohrožuje stabilitu celého regionu,
- C. vzhledem k tomu, že mezinárodní snahy o dosažení mírové dohody mezi vládou Burundi a FNL, které probíhají už po dva roky, zatím nebyly úspěšné, a neuspěla ani regionální mírová iniciativa pro Burundi,
- D. vzhledem k tomu, že jednání mezi vládou Burundi a FNL byla přerušena v červenci 2007, kdy FNL vystoupila ze Společného mechanismu pro ověřování a monitoring (Joint Verification and Monitoring Mechanism, JVVM), který je orgánem pro dohled nad dodržováním dohody o úplném příměří,
- E. vzhledem k tomu, že neutuchající odpor povstalců z FNL je často považován za poslední překážku dlouhodobé stability v Burundi a že k odzbrojení FNL je zapotřebí politického řešení,

- F. vzhledem k tomu, že na počátku května 2008 se pod záštitou Regionální mírové iniciativy pro Burundi uskutečnila schůzka ministrů zahraničí Tanzanie a Ugandy, na níž byli čelní představitelé FNL a ostatních povstaleckých skupin vyzváni, aby opustili Tanzanii, do níž se uchýlili, a odebrali se do Burundi na mírová jednání,
- G. vzhledem k tomu, že v srpnu 2007 došlo k útokům na obydlí politických činitelů, kteří nepodporují nebo přestali podporovat prezidenta Burundi Pierra Nkurunziza,
- H. vzhledem k tomu, že 46 poslanců burundského parlamentu, kteří se obávají o svou bezpečnost, zaslalo generálnímu tajemníkovi OSN dopis, v němž OSN žádají o poskytnutí ochrany,
- I. vzhledem k tomu, že Evropská unie si zvolila Burundi za místo, kde bude uskutečněn pilotní projekt v rámci prioritního akčního plánu, jehož cílem je urychlit a zefektivnit pomoc, kterou EU poskytuje rozvojovým zemím v krizových situacích,
- J. vzhledem k tomu, že více než 700 domácností (asi 3500 osob) je prý v současné době v péči úřadů a čeká na zásilky potravin a základních potřeb;
- K. vzhledem k tomu, že tyto zatím poslední boje jsou součástí série ozbrojených střetů a v jejich důsledku opustilo své domovy ještě více osob (35 000), takže celkový počet vnitřních uprchlíků překročil 100 000; vzhledem k tomu, že Tanzanie usiluje o návrat burundských uprchlíků ze svého území do Burundi, zatímco Burundi stále přijímá uprchlíky ze Rwandy a Konga;
- L. vzhledem k tomu, že bezpečnostní síly Burundi údajně protiprávně zadržují kolem 200 osob obviněných z podpory povstalců z FNL;
- M. vzhledem k tomu, že dne 2. května 2008 vláda Burundi oznámila, že při zákeřném útoku, který podle ní vyvolala FNL, zahynuli čtyři povstalečtí ozbrojenci a jeden příslušník burundské armády;
- N. vzhledem k tomu, že ovzduší beztrestnosti v Burundi vytváří situaci, v níž se policie a bezpečnostní složky běžně dopouštějí mučení a protiprávně zadržují řadu osob,
- O. vzhledem k tomu, že státní policejní sbor Burundi, který vytvořila prozatímní vláda v roce 2004, není dobře vycvičen a tvoří jej bývalí povstalci, vojáci a policisté;
- P. vzhledem k tomu, že UNICEF pomáhal v letech 2004 až 2006 při demobilizaci více než 3000 dětských vojáků; vzhledem k tomu, že z jednoho demobilizačního střediska nedávno uprchla skupina dětí, která ohrožuje okolí, a že v rukou FNL je stále přes 500 dětí,
- Q. vzhledem k tomu, že Burundi bylo po Ugandě a Etiopii třetí zemí, která přispěla k Mírovému sboru Africké unie v Mogadišu s krycím názvem AMISOM vysláním osmi set vojáků, a to navzdory nestabilní bezpečnostní situaci ve Burundi,
- 1. vyjadřuje vážné znepokojení nad nedávnými ozbrojenými střety mezi jednotkami Národní obrany a FNL v Burundi, které si vyžádaly životy nevinných lidí;
- 2. vyzývá všechny strany, aby dodržovaly dohodu o příměří, vrátily se k jednacímu stolu a rychle uvedly v život JVVVM, který byl zřízen po podpisu dohody o příměří;

3. vyzývá zejména FNL a jejího vůdce Agathona Rwasu, aby se FNL konstruktivně zapojila do mírového procesu;
4. žádá sousední státy Burundi, aby zajistily, že nebudou sloužit jako základny povstaleckého hnutí, a vítá rozhodnutí Tanzanie netrpět již na svém území vedoucí představitele FNL;
5. žádá Komisi, aby vypracovala opatření, která usnadní opětovné začlenění příslušníků FNL do společnosti, jakmile bude dosaženo dohody;
6. žádá Komisi, aby poskytovala více humanitární pomoci a zaměřovala ji také na uprchlíky, ať už zůstávají v zemi, nebo ji opustili; dále Komisi žádá, aby rozsah této pomoci snižovala pouze tehdy, pokud ji nahrazuje konkrétními rozvojovými opatřeními, a zajistila tak hladký přechod od humanitárních intervencí k rozvojovým politikám;
7. žádá dárce, aby plnili své závazky a zjednodušili a lépe koordinovali transfer prostředků k příjemcům, aby se zvýšila účinnost pomoci;
8. žádá Komisi, aby navrhla rychlé a výrazné navýšení prostředků, které Evropská unie poskytuje Burundi, a využila k tomuto navýšení zejména revizi desátého evropského fondu pro rozvoj v polovině období;
9. s ohledem na nestabilitu v Burundi žádá Komisi, aby v rámci velmi potřebného akčního plánu podpořila v první řadě:
 - programy, které mají za cíl zlepšit správu věcí veřejných a demokratické řízení státu,
 - politiku v oblasti zdravotní péče (zřizování zdravotnických středisek a nezbytná obnova sítě nemocnic),
 - rozhodnutí burundské vlády zavést bezplatné základní školství,
 - soustavné úsilí o obnovu infrastruktury Burundi;
10. vzhledem k závažnosti situace důrazně žádá, aby se činnost zaměřila na konkrétní akce, které budou mít pro obyvatele Burundi hmatatelné výsledky;
11. vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily svou přítomnost v zemi;
12. žádá Komisi, aby podporovala nevládní organizace a místní orgány v Evropské unii v jejich činnosti na pomoc místním úřadům a burundské občanské společnosti;
13. znovu vyjadřuje svou podporu Jihoafrické republice v její roli zprostředkovatele a regionálním iniciativám; je odhodlán se v rámci svého politického zaměření aktivně podílet na odstraňování překážek, které stojí v cestě uskutečnění akčního plánu, a podílet se na veškerém úsilí o obnovení jednání a upevnění míru v Burundi; podporuje zprostředkovatelské úsilí Komise OSN pro upevnění míru;
14. konstatuje, že po vstupu nové ústavy v platnost a po následných všeobecných volbách se v Burundi zvýšila stabilita; vyzývá však k tomu, aby byla zřízena komise pro mír a usmíření, která pomůže vybudovat vzájemnou důvěru a obnovit ovzduší stability a důvěry

mezi různými stranami, a vyzývá vlády členských států, aby tuto iniciativu podpořily finančně i logisticky;

15. vyzývá vládu Burundi, aby učinila okamžité kroky k vytvoření právního státu a k ukončení stavu beztrestnosti, postavila pachatele násilností před soud a zlepšila výcvik policejních jednotek;
16. vítá nedávné propuštění 232 dětí, jehož bylo dosaženo po osmiměsíčním vyjednávání s jednou z frakcí FNL za účasti, mimo jiné burundské vlády, občanské společnosti, agentur OSN;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU, vládám a parlamentům členských států, Radě bezpečnosti OSN, Africké unii a vládám a parlamentům oblasti velkých jezer a Jihoafrické republiky.